

GAZETA

Quotă de doi ori, adică: Miercuri și Sambata.
 Pliță dată pe săptămână, adică: Miercuri. Prețu-
 lău este pe un an 10 f. m. c.; pe dimisitate
 sau 5 f. în laștru Monarhiei.

Pentru țeri străine 7 f. pe un som. pe și anulu
 întreg 14 f. m. c. Se prouneră la tôte poste
 imperatoși, cum și la tôte canoseșii noștri DD. corr-
 espondanș. Pentru serie „polită” se coră 4 cr. m.

FRANSSIEEVANIEE.

Partea Oficiosa.

PUBLICARE DE CONCURSU

pentru cuprinderea posturilor de servitiu la c. r. oficie de pretura, cari in urmarea rescriptului imperatescu din 14. Sept. 1852 au sa se infintieze definitiv in marele principatu Ardealulu.

In urmarea ordinatiunilor emise de catra inaltulu ministeriu c. r. de interne, in contielegere cu inaltulu ministeriu c. r. de dreptate din 12. Iuliu 1853, cu privintia la cuprinderea posturilor de servitiu insemnate in prospectulu ce urmeaza mai la vale ale c. r. oficie de pretura, cari au sa se infintieze in marele principatu Ardealulu, se scrie prin acest'a concursu pene la 15. Sept. 1853.

Prospectu

despre acele posturi de servitiu la c. r. oficie de pretura in marele principatu Ardealulu, pentru cari se scrie concursulu de facia; ad.

Presedinti de pretura, clasa dietei a VIII cu salariu 1200, 1100 1000, si cortelu liberu ori bani de cortelu;

Ajuncti de pretura, cl. diet. IX cu sal. 800, 700.

Actuari, cl. diet. XI cu sal. 500, 400; acestia in sfer'a conceptulu.

In manipulatiune: Cancelisti de pretura cl. diet. XII cu sal. 400, 350;

Posturi de servitori: Servitori cu 250, 200 si imbracaminte oficiala; si ajutatori: cu 216 f. m. c.

Doritorii de a competi la vreunul postu de servitiu din categoriile insirate au sa si indrepte petitiunile lor documentate de ajunsu la c. r. comisiune provinciale de organizatiune pentru Transsilvania si in acele se documenteze prin hartie si atestate demne de credintia urmatoarele:

1) Loculu nascerei, tier'a in care s'a nascutu, verst'a si relegiunea.

2) Studiele terminate si calificatiunea prescisa dupa lege spre castigarea postulu cerutu. D'aceoa dela competintii pentru unu postu in ramulu conceptulu se cere sa documenteze de regula, cumca au absolvitu studiele juridice in vre o universitate austriaca, seu la o academia in tierede de corona Transsilvania, Ungaria ori Croatia, si dela competitorii pentru unu postu de presedinte de pretura au de adiunctu de pretura, cu deosebire, si facultatea de a purta o functiune politica, au oficiu de judecatoriu, castigata dupa prescisele ce au estatu pene acum in marele principatu Ardealulu au in alte tieri de corona, ale imperiulu austriacu, seu essamenele de auditoriatu, advocatu seu fiscalu depusu cu resultatu buru.

In modu de esceptiune se va face totusi din partea comisiunei provinciale de organizatiune propusetiune la loculu mai inaltu, ca la competinti pentru posturile de presedinti de pretura au de adjuncti de pretura, ce s'au deosebitu si carii prin aplicatiunea lor de pene acum la vreo deregatoria politica au judecatorésca in marele principatu Ardealulu au aretatu in fapta cunoscutiile, ce se ceru la acelu postu si a lor deosebita aplicaveritate, si prin servitiile lor si au castigatu merite demne de recunoscutia, sa li se ierte una seu alta din recerutele de mai susu, seu sa li se conceada a si castiga supletoriu calificatiunea formala ce este prescisa.

Competintii, carii voru fi documentatu calificatiunea ceruta atatu pentru oficiulu de judecatoriu, catu si pentru conducerea trebeloru politice, voru fi luati mai nainte de altii in bagare de séma.

Pentru tôte cele lalte posturi de servitiu, ce nu taie in sfer'a conceptulu la c. r. oficie de pretura nu se ceru studie juridice. La darea posturilor in sfer'a cancelariei se va privi la o cultura corespusetóre, la scrisóre buna si corecta, la esperiinti'a in oficiulu de manipulatiune si la o mai multa cunoscutia in sfer'a computulu.

Competintii pentru posturi de servitori trebuie se scie citi si scrie si sa fie vertosi de trupu. La cuprinderea acestoru posturi se va conta cu deosebire dupa c. r. ostasi, ce au servitu in militie, mai

alesu dupa semiinvalidi si de aceia, carii se afla in folosirea unei alimentatiuni de invalidi, pene incatu aceia au insusirile susu atinse.

Competintii pentru posturi de cancelaria au de serbitori au se scrie petitiunile sale de competintia cu chiaru man'a lor, seu sa alature o proba de scrisóre lor.

3) Cunoscutia limbii germane, maghiare si romane, seu pe lunga a celei dinteu celu pucinu a uneia din cele doue din urma limbale patriei. La competinti deosebiti, demni de consideratiune, cari nu cunoscu limb'a maghiara si romana, comisiunea provinciale de organizatiune le va ierta necunoscutia acestoru limbale seu ca insasi, seu in intemplari, unde denumirea la postulu cerutu nu sta in competintia ei, se va sili a midiloci acésta ertare pentru aceia la loculu mai inaltu, inse ambele acestea numai pe lunga aceea, ca numitii competinti sa si castige cunoscutia acelor limbale in decursulu unui terminu amasuratu, altfelu isi perdu postulu ce li s'au datu.

4) Servitiile publice ce le au facutu pene acumu la oficie si deregatorie provinciale, comunale au patrimoniale, seu ocupatiunea priyata de pene acum. Cele dinteu au sa fie documentate in ordine cronologica, pe lunga alaturarea decretelor de denumire, pe care se radiema, si cu aretarea emoluminteloru impreunate cu acelea, apoi a dilei si anului, in care au depusu giuramentulu oficialu.

5) Alte merite, ce póte si au castigatu.

6) Moralitatea nepatata si purtarea politica corespusetóre. Suplicantii, carii nu se afla in servitie publice, au sa documinteze acésta recerintia prin atestate dela superioritatiile lor seu dela alte deregatorie ce le au prestatu.

Pe lunga aretarea receruteloru, ce acumu s'au pomenitu, fiecare competinte mai are sa arete in suplic'a sa de competintia:

7) Déca este june, insuratu au veduvu, si numerulu prunciloru sei.

8) Déca este ruditu ori legatu prin cumnatiune cu vreunulu din oficialii asiedati la deresatoriele au oficiele politice, judecatorésca si finantiari din acésta tiéra, si in ce gradu.

9) Déca are elu in marele principatu Ardealulu o avere nemiscatóre, si unde

Competintii carii se afla in servitiu publicu, au sa si astearna petitiunile lor de competintia la ai lor presedinti de oficiu, cei ce nu stau in servitie publice la deregatori'a politica de cercu, ce le presta spre a se concomita la acésta comisiune c. r. provinciale de organizatiune.

Presedintii oficiali si deregatoriile de cercu se potescu a se respica asupra calificatiunei, moralitatei si a purtarei politice a competintiloru in frica lui Dumnezeu.

In privintia celoru dela milita c. r. are sa se observeze ordinatiunea cerculare a ministeriulu c. r. de resbelu din 31. Decemvre 1852, Nr. 5056/M. C. G. unde se mai face observatiune, cumca cererile de competintia, ale insiloru, cari se tienu de statulu militaru, ce voru sosi in calea prescisa, si dupa decurgerea terminulu de concursu, se voru supune la desbatere regulata, pene candu nu va fi urmatu ocupamentulu respectiveloru posturi de servitiu, competindu cineva alternativu pentru mai multe posturi de servitiu de categorie deosebite, trebuie sa astérna pentru fiecare postu de servitiu o petitiune separata. In casulu acesta ajunge inse a alatura documintele numai la petitiunea pentru conferirea postulu de servitiu de categori'a mai inalta, éra in celelalte petitiuni a se provoca numai la suplic'a documentata.

Petitiunile pentru conferimentulu unui postu la c. r. oficie de pretura, cari sosescu la acésta comisiune c. r. provinciale de organizatiune, chiaru si in acelu casu, candu in acele s'ar coprinde competirea pentru posturi de servitiu de aceeași categoria in alte tieri de corona, nu se potu respede decatu numai pentru marele principatu Transsilvania.

Acei competinți, cari pe temeiulu concurselor, ce s'au scrisu de catra comisiunea politica organizatore, care a custatu in Ardélu, in 12. Iuniu 1851, Nr. 14088/G. M. C. si de catra comisiunea introductore de judecatoria in 7. Iuniu 1851, Nr. 4 au pasitu pentru o denumire la deregatoriile politice si judeciare in Ardélu, si pentru pasirei loru inca n'au receputu nice o resolutiune, se provoaca renoi petitiunile loru in modulu aretatu, cu provocatiune la documentele asternute, séu a face pasi la acésta comisiune provinciale de organizatiune pentru restituirea petitiunilor sale de competintia ce le au asternutu mai nainte, cace altfelu voru si priviti cá unii, ce suntu gata a primi unu postu de servitiu in acésta tíera, ce li s'au datu dupa a loru capacitate si merite.

Dela comisiunea c. r. provinciala de organizatiune in marele principatu Transilvania.

Sibiu, 24. Iuliu 1853.

Principe Carolu de Schwarzenberg, m. p.
Locutiitoriu maresalu campestru.

Partea Neoficiosa.

Скрицова снсі докторъ де медицина.

Konstantinopol, 18. Iuliu. Domnye redaktor! Politika че é drepté nэ се дпнакь кь кметареа mea de medik; dar fiindkь акмъ сэмьпъ кь трэба ажнсе ла криса чеа маі дпн зртъ, ашеа зртэзъ кь акмъ чеі дпн сфера mea дпкь потъ ворбі знъ кьзвптъ. Еъ фирште ть тьрцинекь нэмаі ла опинэнеа mea пропріэ; поте фі дпсзъ кь Да токма ачэста о дорешті; пентрэкь дптрэ ачестъ аместекъ де гласърі партисане веі фі стрігндъ ші Да адесорі кь Пилатъ дпн Понтъ: *Че есте адезърлэ?*

Nainte de tóte dóz лкьррі сьптъ адезърате: Маі зптеіх кь Рэсія нэ é дп старе де а ма дп фьгъ пе армата тьрчэскъ нэмаі ашеа ка дптр'о гьзмъ — ші алъ доімеа, кь сьзвнші крештіні аі Порцеі пічидекзмъ нэ сьптъ апликаці а'ші аместека а лоръ казъ кь Рэсія, де ші ачэста ле есе ла міжлокъ ка протепторэ. Ппн ачестъ дппредъраре дпн зртъ кьзвптълэ де рэсвоіс релеціосъ, пе каре Рэсія длэ скріе пе флатъреле сале, дпні пердъ дпсептъ-татае са. Чи фпндкь дпн алъ брешкаре парте се креде токма коптраріалэ, ашеа еъ спре аьрареа пьреріі меле атпнгъ нэмаі ачеа фаптъ, кь Рэсія афлъ де требзпндъ, ка сь дпмедече пьблі-кьзпнеа нослсі ферманъ дп Ппнціпалеле Данъбіане, ші маі дпколо, кь дпнса кь тóте опптелеле нэ рееші, ка сь дпмедече сьрбьторештіле адресе де мьлзмітъ ші сьзвнере аштерпъте Сьл-тапълсі де кьтръ преодімеа дпферптелоръ копфесіоні крештіненші (дпн Тьрчіа), сьъ челъ пьціпъ нэмаі кьдъра ші зелълэ дп коп-пънереа лоръ сь о астжпнере. Ачестъ зелъ (алъ крештінілоръ) нэ се пóте аскріе ла фріка де тьрчі, пентрэкь дп мпнътълэ дп-трэ каре знъ протепторъ атътъ де пьціпте (Рэсія) пьші ла міжлокъ нэ нэмаі дпкьрзпндъ, чи токма провокндъ пе чеі де рптълэ греческь, ші пе кьндъ дп Еуропа токма се аштепта бреш-каре маніфестъцізне а крештінілоръ (рэсъртени) дптрэ знъ дп-целесъ опрі дп алтълэ, пентрэ ка сь се афле лъмьрптъ, ка че аветъ сь кредетъ деспре стареа лкьррлоръ де аічі (дпн рэс-рптъ), — дп знъ мпнътъ ка ачеста требъеатъ сь аштептмъ маі кьрпндъ знъ реколкьтлэ дпфокатъ алъ зпелі атърчънп де мьлзі ані, сьъ челъ пьціпъ о тьчере аскъпсъ, червпкóсъ дпн партеа креш-тінілоръ, декьтъ 'адресе кьдърóсе де сьзвнере. Песте ачэста нэ се веде пічі аічі дп кьпігалъ, пічі дп провинціі врео тьсъръ пьтерóсъ а гьверпнлсі спре а сьпъса маніфестареа де сімцімін-теле крештінілоръ. Дпнконтръ тьрпеле се скотъ дпн тóте пьр-ціле ші се адъпъ асьпра вьшташьлсі стрпнш, ші ашеа понорі-меа крештіпъ кареа é мьлтъ маі пьтърóсъ, есте лъсатъ дп воіеа еі. Кь ачэста нэ вреъ сь зікъ, кьмкь гречіі дпн імперіалэ тьрчэскъ с'ар топі де доръ пентрэ консервареа домніеі тьрчешті; дпн контръ гречіі ар фі фóрте апликаці а скьтъра домніа ачеа, дпсзъ нэмаі пентрэка еі сьші пьпъ темей ла о домніе греческь сьверапъ. Дпсзъ пьпъ кьндъ гречіі нэ потъ пьтрі асеменеа сьне-рапцъ, каре с'ар пьтеа дпфпнда нэмаі ла знъ касъ кьндъ сьтпа-лэлэ (де алъгареа тьрчілоръ) с'ар да де кьтръ іотъ Еуропа, пьпъ атъпчі еі маі воіескь а се пьстра сьзъ домніа тьрчэскъ, ші а се фери де чеа рэсэскъ, пе каре апоі н'ар пьтеа о скьтъра ашеа зшоръ, прекъмъ кредъ кь воръ скьпа де тьрчі. Токма де ачеа артікьлэ пьблікатъ дптрэ ачестъ дпцелесъ маі дьзпъзі дптрэзнъ жьрналъ де Спирна чітітъ маі вьртóсъ де гречі, афлъ пьчере престе тотъ.

Ачелъ зпрналэ зіче дптре алтеле: „Рьшіі дпні потъ фаче шпеші атъцірі деспре іdentитатеа кь гречіі, дпн казъ кь амбеле ачесте націоні стаъ тотъ ла о парте дп ценерала десвінаре (схістъ) а крештінілоръ (адікь десвінареа весерічеі лэ Хе дп апэсэлъ ші рэсъртентъ). Гречіі дпсзъ, каріі сьптъ дьлатроматані (іесціді) кредпнцей рэсъртенте, пічі одатъ н'аъ спертатъ ка клерьлэ лоръ сьші рекьштіце потестатеа ппн ажьторіалэ Царьлсі Рэсіеі.

Дпнконтръ гречіі тотъдеазна с'аъ пьстратъ ка сь рьтпъпъ тотъ ашеа депътраці де Ст.-Петрвьзргъ ка ші де Рома. *) Нічі одатъ знъ Рэсэ н'а фостъ сьферптъ а окъпа врео весерікь греческь; дпн репрезентанціі гьверпнлсі рэсескь асіста дпн весерікь ла сьрбьторі марі, дпсзъ нэмаі дпн модьлэ ачела, дпн каре Ото, Ре-не гречіеі (ка ромъно-католикъ) асістъ дпн катедрала дпн Атпна ла сьрбьторі націонале. Еаръ декъ ші дптрэ мьскаліі дпн врео весерікь греческь, о факъ ачэста нэмаі кондъші де попа лоръ ші нэмаі ка сьші сьлжэскъ літъргіа лоръ (адікь кьндъ се афл. дпн цері локьтэ де гречі). Декъ маі есте врео націоне, каре сь нэ сьфере а се рэсіфіка, апоі чеа греческь есте фьрп пічі о дпдоіелъ ачееа, каре а штігтъ сьші скапе ізвіта са лімьъ ере-зігъ дела Омеръ ші Demostene ппн тóте перікьлеле вькьрлоръ. Гречіі ар фі маі гата а се лъпъда де рптълэ лоръ, декьтъ сьші прпмескь вреодатъ ашеа кьмъ л'аъ скімосптъ славіі (рьшіі). Пентрэ ачэста протепторатълэ Царьлсі нэ аре пічі знъ дпцелесъ ші еспресізнеа де „греко-рэсэ“ а сьпріетъ пе тóтъ лъмьла. **) Гречіі офтэзъ, декъ нэ дьпъ лібертате, челъ пьціпъ дпсзъ дьпъ о есістпндъ політпкь; ші фпндкь традиціоніле лоръ дпн векпме вор-біа деспре знъ поноръ кьчерпторъ, каре ле ва вені дптрэ ажъ-торіа, ашеа че е дрептъ, еі спре а'ші vedé вісъріле дпмпліпте-лші арьпкаръ окіі спре Рэсія. Тотъ гречіі дпсзъ кь ачеа ацерпме-де мпнте че дп карактерэзъ, аъ ші рэсппсэ мьпа де ажьторіа дпдатъ че аъ кьпоскьтъ, кь ачеа мьпа еар дпкьрка кь кьтъше-маі мьлте декьтъ сьптъ челе пе каре ле пóртъ. Оморъреа гра-фьлсі Kanodictria ***) ші протестълэ клерьлсі греческь †) аде-верэзъ де ажнпсъ дппърекереа Гречлоръ ші а Рьшілоръ. Ро-мьніі, Молдовеніі ші Сьрвіі фэсесеръ одпніоръ фóрте апликаці кьтръ Рэсія, ачелаш дпсзъ с'аъ дпстрпнатъ кь тотълэ де кьтръ дпнса, декьндъ аъ кьпоскьтъ кь зппатеа чеа маре московіткь вреа сьі авсóрпъ.“ —

Ачестеа тóте ві ле чітаіх Двóстръ (дпн зпрналэ греческь дела Спирна), пентрэка сь вь адеверезъ, кь ла знъ тімпъ де рэсвоіс кь Пóрта Рэсія н'аре сь аштепте рэскóле іntерне (дпн Тьрчіа) ші Пóрта нэ аре а се теме де еле. Ппн зртаре дпн стаъ нэмаі ші нэмаі солдаці рэсешті ші тьрчешті фадъ 'п фадъ Пóрта штіе ачэста преа віне, ші еъ вь почъ асігъра, кь дпнса пічидекзмъ нэ се теме а прпмі рэсвоілэ дела мьскалі, ба токма дпн контръ с'аъ черьтъ опптелі марі але дпломатлоръ стрпні спре а о реціне, ка ла маніфестълэ рэсвоіосъ алъ Рэсіеі сь рэ-рэспьндъ кь дпсвпш рэсвоілэ.

Пóрта адікь се сімте пе сіне дпн темейрп кьвіосе мьлтъ маі таре декьтъ ла 1828. Тьрпеле акъма сьптъ органісате маі віне декьтъ пе атъпчі, еаръ фанатпсмьлэ понорпмеі тьрчешті каре деспре ап. 1853 креде кь есте челъ хотържторъ пентрэ есістпнда еі націоналъ ші релеціосъ, нэ лесне се ва маі пьтеа дп-фьлкъра ка токма акъмъ. Престе ачэста Пóрта аре акъмъ фло-теле ші аре ажьторіалэ Англпеі ші алъ Францеі ла досьлэ сьъ, каре ар скьпао пе тóтъ дптъшлареа де о тоталъ кьдере, токма декъ дпнса ші перде вьтъліле. Ачестеа фэсеръ оппнпніле дпн каре маі прпма штіре а дпкьрспнші мьскалілоръ (дпн Ппнціпате) ресьлті скпмьвареа де міністеріа, деспре каре аді аззітъ ші Дв. ші каре ера сь пьпъ дп фрпштеа требілоръ тотъ фанатпчі ші óмені вь-тьшоі зпълэ ка зпълэ.

Кьмкь міністеріалсі тотъ нэ се скпмьъ ші кь Решідъ се редптърі дп постълэ сьъ де міністръ алъ требілоръ дпнафаръ, пічидекзмъ нэ се пóте сокоті ка знъ сьмш алъ фрічеі ші ал сьзвнеріі. Фіці сігърі кь Решід пічі о клпнптъ н'ар фі міністръ ші тьрчіі ар шті скьпа де елэ дптрэ знъ модъ опрі дп алтълэ, декъ ар фі челъ маі пьціпъ препъсъ, кь д'ор сьл ар ресепта маі мьлтъ пе стрпні декьтъ іntереселе Тьрчіеі. Чи паремпсе кь Решід есте маі тьркóсъ декьтъ опрі каре алтъ тьркъ, нэмаі елэ есте маі віклéпъ ші маі скьтптъ де патпмъ. Решід а штігтъ сь факъ пе тьрчіі чеі марі ка сь прпчепъ, кь Пóрта фадъ кь ачестъ пь-тере а Рэсіеі нпмікь маі віне нэ note fame декьтъ фькьндъ токма нпмікь. Декъ Рэсія ар фі декларатъ рэсвоіс дпн формъ, атъпч Решід дпкь с'ар фі дпвоігъ а се бате пьпъ ла пікьтъра дпн зртъ пентрэкь дптрэ ачестъ дпцелесъ нэ веі афла ла тьрчі пічі о пар-тітъ де паче. Рэсія дпкь нэ декларъ пічі знъ рэсвоіс, чи е

*) Ачелъ зпрналэ греческь де Спирна штіе преа віне че вореште елэ адікь креде прэскъмъ кредъ тоді гречіі чеі лъмінаці, кьмкь десвінаре весерічеі дп рэсъртентъ ші апэсэлъ с'а фькьтъ нainte кь 500 — кь 80 ші кь 1100 апі кьратъ дпн політпкь; дпн пофта де а предопні, еаръ пьпте релеціосе аъ фостъ нмаі сьтмьтъ, претестъ, пердеа коперпторэ де алъ сконьрі. Маі тьрзіа зра се прэфькьшп дп фанатпсмъ; дпсзъ кьмъ зічетъ маі тьрзіа. — Nota trad.

**) Фирште кь гречіі сьптъ мьлтъ маі мьлдрп ші тьрфаші, декъ сь вреа еі а прпмі дела мьскалі рптълэ, каре есте нэмаі о коппъ рефор-матъ а рптълсі греческь; апоі термпнлэ грэко-рэсэ дпнваліе дп сіне коптопне а націоналпціпді лоръ дп деа рэсэскъ. Nota tr.

***) Дп революцізнеа греческь; пентрэкь Kanodictria гречеа де тьр-дьторъ алъ гречлоръ ла Рьшіі. Гречіі оморъръ пе Kanodictriaс кьмъ сь штіе, дппъшкьндълэ токма кьндъ ешіа дела літъргіе дппінтеа весерічеі. N. п

†) Маі дьзпъзі кьндъ кь сіделе лэі Менчпкоф.

